

لغت و املا

- ۱- با توجه به معنای مقابل کدام کلمه غلط معنی شده است؟ (الف) پالیز: جالیز
(ب) تشریح: پاره پاره (ج) شاب: جوان (د) فرط: بسیاری
- ۲- کدام گزینه فاقد غلط املائی است؟
(الف) ظرافت و نقل- آماس و ورم - عندلیب و بلبل - اعزاز و بزرگداشت - خوش لقا و زیبا رو
(ب) -شاعبه و شک - مسرت و خوشی - تحفه و ارمغان - جرس و زنگ - الم و پرچم
(ج) محوطه و پهنه - رشه و قطره - غو و فریاد - آغوز و شیر اولیه ی پستاندار - بعد و دوری
(د) جلت و بزرگ - تلبیس و نیرنگ - غرب نزدیک شدن - متلالی و درخشان - تعبیه و قرار دادن
- ۳- «خوش طبعی - خلوص-زیبایی - پاکیزگی - سبک سری» به ترتیب معنای واژگان گزینه است.
(الف) ظرافت ، صراحت ، طهارت ، صباحت ، حماقت (ب) صباحت-صراحت-ظرافت-طهارت-حماقت
(ج) ظرافت، صراحت، صباحت، طهارت، حماقت (د) صباحت، طهارت، ظرافت، طراوت، جسارت
- ۴- رابطه ی معنایی میان جفت واژه ها، در کدام گزینه تماما صحیح است؟ (الف) خویش و بیگانه - بستان و افزای - معمار و هنرمند (تضاد) (ب) مهد و کجاوه - غایت و بدایت - تدبیر و چاره گری (ترادف)
(ج) محمل و شتر - لیلی و مجنون - صامت و مصوت (تناسب) (د) مثنوی و قالب - اشتر و حیوان - تشبیه و کنایه (تضمن)
- ۵- در گروه کلمات زیر، املائی چند ترکیب درست است؟ « محراب و حاجت گه - بیرق و آلم - تحلیل و تجزیه - حلقه ی زلف کعبه - مفاتیح و کلیدها - اقوام و خیشان - موسم حج- بیچاره گی و چاره گری - مهد و محمل - غایت و نهایت - مستقر و ساکن - مودب و موقر - غالب شعر - طبع و فترت »
(الف) ده (ب) یازده (ج) نه (د) هشت

مفهوم و قرابت معنایی

- ۶- مفهوم کدام گزینه با سایر ابیات متفاوت است؟
(الف) شکسته ی پرو بالم درست خواهد شد
(ب) دل ها از آن مستخرمن شد که همچو زلف
(ج) از آن بر من شکست از مومیایی شد گوارا تر
(د) سبک روان به فتادن ز پای ننشیند
- ۷- مفهوم کدام گزینه از مفهوم بیت « بزن زخم ، این مرهم عاشق است / که بی زخم مردن ، غم عاشق است » دور است؟ (الف) آتش عشق تو در جان خوش تر است جان ز عشقت آتش افشان خوش تر است
(ب) هر که خورد از جام عشقت قطره ای تا قیامت مست و حیران خوش تر است
(ج) درد عشق تو که جان می سوزدم گر همه زهر است از جان خوش تر است
(د) درد بر من ریز و درمانم مکن زان که درد تو ز درمان خوش تر است

- ۸- در مصرع «تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید» منظور شاعر از (تخت و نگین) چیست؟
 الف) سربازان فلسطینی ب) ایران اسلامی ج) کشور فلسطین د) گنج بی پایان
- ۹- عبارت «هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ی ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت» با کدام بیت تناسب مفهومی ندارد؟

- الف) جایی اگر ز غیب او تیره شد جهان جای دگر ز پرتوش آفاق با ضیاست
 ب) تو کار خویش به فضل خدای کن تفویض به روز دولت و نکبت که کار کار خداست
 ج) بدان قدر که تو جدی نمایی و جهدی گمان مبر که دگرگون شود هر آن چه قضاست
 د) سرم به دنیی و عقبی فرو نمی آید تبارک الله از این فتنه ها که در سر ماست

۱۰- با توجه به معنای مقابل کدام گزینه غلط معنی شده است؟

- الف) یک کتابی بودن : به یک کتاب علاقه مند بودن ب) لکه دویدن : چهار دست و پا راه رفتن
 ج) سراچه ذهن آماس کردن : درک و فهم کمتر شدن د) بالبداهه گفتن : بدون اندیشه گفتن

آرایه های ادبی

۱۱- هر دو آرایه ی کدام گزینه در بیت زیر موجود است؟

- «خسته باد آن دل که از تیر جفایش خسته نیست رسته باد از غم ، دلی کز بند عشقش رسته نیست»
 الف) جناس همسان - تشبیه ب) تناسب - حسن تعلیل ج) تشبیه - جناس ناهمسان د) جناس - ایهام
 ۱۲- کدام گزینه درباره ی آرایه های بیت زیر تماما درست است؟

گر من فدای جان تو گردم دریغ نیست بسیار سر که در سر مهر و وفا رود

- الف) استعاره - جناس - کنایه - تناسب ب) کنایه - مجاز - حسن تعلیل - مراعات نظیر
 ج) جناس همسان - حس آمیزی - اغراق - واج آرایی د) کنایه - جناس تام - مجاز - جناس ناهمسان
 ۱۳- کدام آرایه ها در بیت زیر وجود ندارد؟

- «من بسته ی دام تو ، سرمست مدام تو // آوخ که چه دام است این ، یا رب چه مدام است آن» الف) ایهام - جناس تام ب) ایهام - نغمه ی حروف ج) استعاره - جناس ناقص د) تناقض - حسن تعلیل
 ۱۴- آرایه های «استعاره ، اغراق ، ایهام، متناقض نما ، حسن تعلیل» به ترتیب در کدام بیت آمده است؟

الف) در آفاق گشاده است ولیکن بسته است از سر زلف تو در پای دل ما زنجیر

ب) سرافکنده گی کن که زلف نگار سرافرازی در سرافکنده گی است

ج) تو که کیمیا فروشی نظری در قلب ما کن که بضاعتی نداریم و فکنده ایم دامی

د) دانی چرا چون ابر شد در عشق چشم عاشقان زیرا که آن مه بیشتر در ابرها پنهان شود

ه) هزار سال پس از مرگ من چو بازآیی ز خاک نعره برآرم که مر حبا ای دوست

- الف) ب- الف-ج-ه-د ب) الف-ه-ج-ب-د ج) الف-ب-د-ه-ج د) ب-ه-الف-ج-د

۱۵- در بیت «ای حقیقی ترین مجاز ای عشق ای همه استعاره ها با تو» چه آرایه ای وجود ندارد؟

- الف) تشخیص ب) تناقض ج) تناسب د) اسلوب معادله

- ۱۶- در بیت «جانان من بر خیز و بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم؟ چه آرایه ای وجود دارد؟ الف) ایهام ب) جناس همسان ج) استعاره د) حس آمیزی

دستور و تاریخ ادبیات

- ۱۷- تعدا و نوع «وابسته های پیشین» عبارت زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
«وقتی اسوه ی تو آن تمثیل وفاداری، عباس بن علی (ع) باشد چه باک اگر هر دو دست تو نیز هدیه ی راه خدا شود» الف) سه ، صفت اشاره، صفت پرسشی، صفت شمارشی □ ب) سه، صفت اشاره، صفت مبهم ، صفت شمارشی □ ج) چهار، صفت اشاره، تعجبی ، شمارشی ، مبهم □ د) چهار ، اشاره، پرسشی، مبهم، شمارشی □
- ۱۸- در بیت « خواهم شدن به میکده گریان و دادخواه // کز دست غم خلاص من آن جا مگر شود » نقش دستوری کدام واژه متفاوت است ؟ الف) دادخواه □ ب) خلاص □ ج) جا □ د) مگر □
- ۱۹- در عبارت «چو دار بدید ، به جای آورد که پسرش است. روی به زنی کرد از شریف ترین زنان و گفت: گاه آن نیامد که این سوار را از این اسب فرود آورند؟» نقش های واژه های مشخص شده به ترتیب کدام است ؟
الف) مفعول - مسند - نهاد - مفعول - متمم □ ب) مفعول - نهاد - نهاد - مفعول - متمم □
ج) نهاد - مسند - نهاد - متمم - مفعول □ د) مفعول - مسند - قید - مفعول - متمم □
- ۲۰- کدام نقش های تبعی در متن زیر یافت می شود ؟
« در کویر بیرون از دیوار خانه ، پشت حصار ده ، دیگر هیچ نیست . صحرای بی کرانه ی عدم است ؛ خوابگاه مرگ و جولانگاه هول ، راه تنها به سوی آسمان باز است ، آسمان کشور سبز آرزوها ، چشمه ی مواج و زلال نوازش ها ، امیدها و انتظار! انتظار ! »
- الف) بدل - تکرار □ ب) معطوف - بدل □ ج) معطوف - تکرار □ د) تکرار - بدل - معطوف □
- ۲۱- در کدام گزینه شاخص وجود ندارد ؟ الف) ایشان استاد ادبیات بودند □ ب) استاد ده خدا لغتنامه را نوشت □ ج) آقای محمدی از سید ولی تعریف می کرد □ د) استاد معین، لغت نامه نوشت □
- ۲۲- در کدام گروه اسمی «وابسته ی پیشین» وجود ندارد ؟
الف) محدودیت های ویژه ی هر زبان □ ب) جابه جایی وسایل اتاق □
ج) عجب صدای روح نوازی! □ د) شگفت انگیز ترین روستای ایران □
- ۲۳- کتاب « زندگانی جلال الدین محمد مشهور به مولوی » اثر کیست ؟
الف) بدیع الزمان فروزانفر □ ب) لطفعلی صورتگر □ ج) عبدالحسین وجدانی □ د) جلال متینی □
- ۲۴- با توجه به زندگی مولانا ، کدام گزینه نادرست است ؟
الف) از شاعران و عارفان هم روزگار مولانا می توان به سعدی و فخرالدین عراقی اشاره کرد . □
ب) پدر جلال الدین ، محمد بن حسین خطیبی معروف به بهالدین ولد از دانشمندان روزگار خود بود . □
ج) دیدار شمس و مولانا در سال (۶۴۲) هجری قمری اتفاق افتاد ، یعنی در ۳۸ سالگی مولانا . □
د) صلاح الدین زرکوب از مولانا درخواست کرد کتابی برای هدایت مریدان به نظم در آورد . □
- ۲۵- ابیات زیر از کیست ؟
« ببین لاله هایی که در باغ ماست خموشند و فریادشان تا خداست
بیا با گل لاله بیعت کنیم که آله ها را حمایت کنیم »
الف) حمید سبزواری □ ب) سید حسن حسینی □ ج) محمد علی اسلامی ندوشن □ د) سلمان هراتی □

عروض و قافیه

۲۶- وزن و بحر عروضی ابیات زیر به ترتیب کدام است ؟

دلم بر بود شیرینی، نگاری، سرو سیمینی شگرفی، چابکی، چستی، وفاداری، به آیینی
ای بسا خلقی که اندر بند کرد حلق هاشان حلقه های موی تو

- (الف) رجز مثنی سالم - رمل مسدس محذوف (ب) متقارب مثنی سالم - هزج مسدس محذوف
(ج) رمل مثنی سالم - هزج مسدس محذوف (د) هزج مثنی سالم - رمل مسدس محذوف
- ۲۷- وزن بیت زیر کدام است ؟

پادشاهان و نکویان دو گروه عجب اند که نبودند و نباشند به فرمان کسی

- (الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (ب) مفتعلن مفاعلهن مفتعلن مفاعلهن
(ج) مفاعلهن فاعلاتن مفاعلهن فعلن (د) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

۲۸- در کدام مصرع اختیار وزن «قلب» صورت گرفته است؟

- (الف) دل برگرفت از من بتم یکبارگی (ب) زیر نشین علمت کاینات
(ج) دست کسی بر نرسد به شاخ هویت تو (د) برشوم از نشاط دل وقت سحر به منظره

۲۹- وزن عروضی بیت زیر با استفاده از «اختیارات شاعری» کدام است ؟

این همه بار احتمال می کنم و می روم اشتر مست از نشاط گرم رود زیر بار

- (الف) مفتعلن فاعلاتن مفتعلن (ب) مفتعلن فاعلهن مفتعلن فاعلهن
(ج) مفتعلن مفاعلهن مفتعلن مفاعلهن (د) مفتعلن مفاعلهن مفتعلن مفاعلهن

۳۰- تنها اختیار شاعری به کار رفته در بیت زیر چیست ؟

می کوش به هر ورق که خوانی کان دانش را تمام دانی

- (الف) حذف همزه (ب) ابدال (ج) قلب (د) تغییر کمیت مصوت

۳۱- قافیه در کدام بیت طبق قاعده ی «۲» نیست ؟

- (الف) ای زبان هم گنج بی پایان تویی ای زبان هم رنج بی درمان تویی
(ب) ای جهان کهنه را تو جان نو از تن بی جان و دل افغان شنو
(ج) تافت نور صبح و ما از نور تو در صبحی با می منصور تو
(د) آستانه و صدر در معنی کجاست ما و من کو آن طرف کان یار ماست

۳۲- قافیه در کدام بیت معیوب است ؟

- (الف) خوش خبر باشی ای نسیم شمال که به ما می رسد زمان وصال
(ب) مردم دیده ی ما جز به رخت ناظر نیست دل سر گشته ی ما غیر تو را ذاکر نیست
(ج) که گر آفتاب است یک ذره نیست و گر هفت دریاست یک قطره نیست
(د) دل ما به دور رویت ز چمن فراق دارد که چو سرو پایبند است و چو لاله داغ دارد

پیروز و بهروز باشید (هدایتی)

پاسخنامه

- ب - ۱
- الف - ۲
- ج - ۳
- ج - ۴
- الف - ۵
- الف - ۶
- ب - ۷
- ج - ۸
- د - ۹
- ج - ۱۰
- ج - ۱۱
- د - ۱۲
- د - ۱۳
- ب - ۱۴
- د - ۱۵
- ب - ۱۶
- د - ۱۷
- ب - ۱۸
- الف - ۱۹
- د - ۲۰
- الف - ۲۱
- ب - ۲۲
- الف - ۲۳
- د - ۲۴
- ب - ۲۵
- د - ۲۶
- د - ۲۷
- ج - ۲۸
- ب - ۲۹
- ب - ۳۰
- د - ۳۱
- د - ۳۲

